

A búcsú mindig nehéz, az őrségi kirándulásnak vége, el kell hagynunk Kondorfát, az immár ismerősként nekünk fújtató pacikat, a vagyunkját és asszonykáját elégedetten körbejáró, mégis örökké elégedetlenkedő tulajdonost! Még vissza-visszahallom, amint hosszan ecseteli, milyen ördögien üli meg a lovat! Utóbbi nem volt szerencsénk megtapasztalni, mert egy félig felszerszámozott lóval bibelődött óráig, igaz mialatt ő ezzel kínlódott egy másik lóval pikk-pakk elvágatott egy szerény, ámde profi lovas. Magunk mögött hagytuk az alacsony és sötét szobáskát, a távirányító nélkül is kissé szaggatottan működő TV-t, a megsejtett és a tornácra hála az égnek sosem észrevett egerentyűket, és nem utolsósorban őszinte, de nem túl fájdalmas búcsút vettünk, az örökké káráló fogadósától.

Az Őrség 6.

kápolna, szobrok és őrségi épületek. Kertje védett természeti érték.

Egy kastély, mindig felemelő, elegáns és úri környezet, az ember áhítattal sétál a sokat koptatott, réginek tűnő és tán az is padlón, szinte meghatottan simítja végig a kezét az omladozó falakon. Minden valamire való kastélyban megtekinthető legalább egy tükörterem, vagy bálterem, vagy fogadóterem, egy olyan hely, ahol a monumentalitás az egekbe csap! Óriás tükrök, hatalmas tér, az aranyozással sosem bántak szűkmarkúan. E helyeken az ősök, a róluk mintázott irtatlan méretű festményekről tekintenek ránk, szinte

az Őrs vezér nemzetségéből származó XII században élt Renoldot tekintik az első ismert ősöknek. Első említésük tehát 970-re tehető, és a Balaton északi partján telepednek le. Az első település melyhez kötődnek Kővágóörs, viszont nevüket az 1398-ban adományként szerzett Batthyány településről kapták.

A család első tagja Miklós de Kővágóörs, egy bizonyos Katharina Batthyányt vett feleségül. Az ő fiúk Georg de Kővágóörs kapja meg aztán a Batthyány birtokot Polgárdi mezővárossal egyetemben! E birtok után már leszármazottak a Batthyány nevet viselik. Körmendet Batthyány II

Már az út elején érintettük Körmendet, ahol a monumentális Batthyány kastélyt megpillantottuk, de akkor inkább kezdetnek Ják felé vettük az irányt. Most azonban, visszafelé ki nem hagytuk volna a kastélylátogatást!

Irány Körmend!

A Batthyány-Strattmann-kastély egy klasszicista stílusú várkastély. A főépület késő középkori, XV. század végi, vár alapfalaira épült. A XVIII. században homlokzatát átépítették, majd emeletét a XIX. században kapta meg. Melléképületei az istálló,

csodálkozó szemekkel, és mintha azt kérdeznék: „Ezek mit keresnek itt, és ki engedte be őket??” Kissé ellentmondásosan szólva, szinte peckesen somfordál ilyen helyeken az ember, és megpróbál elvegyülni a szokatlan, de hátborzongatóan kellemes miliőben!

Ugyanakkor figyeljük csak meg, hogyan kerül a Batthyány családdal egy említésben a balatoni üdülőhely Kővágóörs neve?

A Batthyány család Magyarország egyik legrégebbi mágnáscsaládja. A Batthyány család eredetét az Árpád kortól követhetjük nyomon. Ugyanis

Ferenc vásárolta meg 1604-ben és a következő 340 évben a város és a család élete szorosan összefonódott.

1691-ben Batthyány II Ádám feleségül vette Strattmann Eleonórárt és az ő fiúk már a Batthyány –Strattmann nevet vette fel.

Dr. Batthyány Strattmann László herceg e falak között gyógyította 1920-tól a rázorulókat. Őt 2003-ban avatták boldoggá, több mint fél évszázaddal az után, hogy Ausztriába volt kénytelen menekülni az orosz csapatok elől.

Azt viszont sose gondoltuk volna, hogy a Furmint, a jó magyar bor, elnevezését is e családnak köszönheti! S ha még azzal is megfejezzük, hogy a tokaji elnevezéssel is volt egy kis gond, és ez is ehhez a családhoz kötődik!

Történt egyszer, hogy Batthyány I. Ádám 1632-ben feleségül vette Formentini Aurora olasz grófnőt. Nászajándékkul a császártól kaptak 300 tokaji szőlőtökét, amelyet a grófnő olaszországi birtokán, a Gorizia-hoz tartozó, Friuli-Venzia Giulia tartományban, San Floriano mellett ültettek el, amelyet az ajándék származási helye után a Tocai, Toccai neveztek el. A tőkék teremni is kezdtek, a nedűt pedig, amelyet a fürtök érlelés után adtak, a grófnőről nevezték el, így született a Formentini névből a Furmint. Ezt követően az ilyen szőlőből készült bort hazánkban is e névvel illették, illetik ma is.

A történet azonban itt nem ért véget. 1993-ban az Európai Közösség és a Magyar Köztársaság megállapodást írt alá a bormegnevezések kölcsönös védelméről és ellenőrzéséről (EK-magyar bormegállapodás). A magyar „Tokaj” földrajzi megjelölés védelme

céljából a megállapodás megtiltotta a „Tocai” kifejezés használatát az olaszoknak, egy 2007. március 31-ig tartó átmeneti időszakot követően. 2005. május 12-én meghozott ítéletében az Európai Bíróság – egy olasz bíróságtól érkezett előzetes döntéshozatal iránti ügyben – már megállapította, hogy az említett EK-magyar bormegállapodásból eredő, a „Tocai” megnevezés egyes olasz borok vonatkozásában történő használatára vonatkozó tilalom érvényes.

Vagyis a mindkét ország részéről történelmi múltra és hagyományokra

alapuló indoklások után a „Tokaji” nevet kizárólag Magyarország használhatja, így a Tokaji Furmint is visszakerült eredeti származási helyére.

Ki gondolta volna, amikor csak „beugrottunk” a ma is hatalmas és gyönyörű Körmendi Batthyány kastélyba, hogy mennyi mindent tudunk meg! Az őrségi kiruccanásnak viszont itt valóban vége szakadt! Talán még járunk erre, és ki tudja, akkor mit ismerünk meg majd ebből az országrészről?!

Kovács Hédi

Vendégelőadók januárban

Garabonciások a magyar nyelv lélekösvényén Ausztráliában, 2018-ban, a Magyar Kultúra Napján, Bayer Zsolt író/újságíró Magyarországról és György Attila író Erdélyországból

Bayer Zsolt író a Kárpát-medence ösvényein barangolva hiteles képet tár hallgatóságára a mai magyar valóságról. Az EMBERŐL, aki ISTENTől kegyelemből kapott KÖRNYEZETÉBEN szunnyad... lázad... lazul... alkot... ÉL... hogy földi küldetését betöltve, méltó legyen a megmérettetésre, és ne találtassék könnyűnek!

György Attila író, kiemelkedő alakja az erdélyországi kortárs irodalomnak. Fanyar humorán átsüt a lélek mélyéig hatoló önbírálatra serkentő felszólítás, melynek értelmében az EMBERI FELELŐSSÉG alapul szolgál a teremtett világ LÉLEKÖSVÉNYEINEK megóvására, virágoztatására!

A közönség az író-olvasó találkozó keretében elszakad a földrajzi határok vonalaitól, és az anyanyelv lélekemelő, művészi tolmácsolásával részese lesz egy felejthetetlen IRODALMI ÉLMÉNYnek, aminek segítségével egészséges, büszke nemzettudata is erősödik!

Tervezett előadások Ausztráliában

Brisbane – Gold Coast (György Attila és Bayer Zsolt)

2018. január 15. hétfő: Magyar közösségi találkozó a Brisbane-i Magyar Házban.

Január 16. kedd: Magyar Klub.

Sydney (György Attila, Bayer Zsolt)

Január 19. péntek: Délvidéki Magyar Szövetség Klub.

Január 21. vasárnap: A Magyar Kultúra Napja Találkozó az Új Dél Wales-i Magyar Szövetség, Magyar Mozaik Rádió és Ökumenikus Egyházak részvételével (szervező: Református Egyház) 11:30 – 15:00 Református Egyház, 15:00 – 18:00 Magyar Ház, Punchbowl.

Adelaide (György Attila, Bayer Zsolt) Január-26 péntek: Magyar közösségi találkozó az Adelaide-i Református Egyház szervezésében

Részvétel az Ausztrál Napi Felvonuláson magyar színekben, majd Közösségi vacsora a Magyar Szervezetek szervezésében.

Dr. Matusovits Andrea főorvos asszony előadásai

Egészséges testben egészséges lélek. A testmozgás szerepe a különböző betegségekben illetve azok megelőzésében, korosztályra való tekintet nélkül!

Dr. Matusovits Andrea aneszteziológus, intenzív terapeuta és sport szakorvos. A főorvos asszony hosszú évek tapasztalatából merítve: interaktív előadás keretében javaslatot tesz (az adott közösségre szabottan) – a legcélszerűbb egészségmegőrzési, állapotjavító, gyakorlati módszerek alkalmazási lehetőségeire.

Előadásai Ausztráliában:

2018. január 16. kedd: Gold Coast Idősek Klubja.

Január 18. csütörtök: Szt. Elizabeth Idősek Otthona, Sydney,

Január 25. csütörtök: Adelaide-i Idősek Klubja

Január-26. péntek: Magyar közösségek ifjúsági csoportjai Adelaide

Dr. Sándor Krisztina újságíró, politológus előadásai

„Adjátok vissza!...” Erdélyországi ingatlanok, egyházi javak visszaszolgáltatása az Európai Unió jogszabályok tükrében.

Dr. Sándor Krisztina az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács ügyvezető elnöke, tagja a Magyar Unitárius Egyház Zsinatának, valamint az Egyházi Képviselő Tanácsnak. Az elnök asszony több fórumon/sajtóban töretlen kitarással szól a napi politikai helyzet tükrében folyó egyházi javak visszaszolgáltatásának körülményeiről.

Az interaktív előadás/találkozó keretében a hallgatóság naprakész tájékoztatást kap a valódi erdélyi politikai helyzetről is, Dr. Sándor Krisztinától, aki Homoródalmás Önkormányzatának képviselőjeként aktív résztvevője az erdélyországi magyarok mindennapi életének.

Előadásai Ausztráliában:

2018. január 15. hétfő: Magyar közösségi találkozó a Brisbane-i Magyar Ház, Református Egyház gondnokának szervezésében

Január 16. kedd: Gold Coast, Idősek Klubja és Magyar Klub.

Január 19. péntek: Sydney, Délvidéki Magyar Szövetség Klub.

Január 21. vasárnap: Közösségi találkozó az Új Dél Wales-i Magyar Szövetség, Magyar Mozaik Rádió és Ökumenikus Egyházak szervezésében

Január-27. szombat (d.e): Magyar közösségi találkozó az Adelaide-i Református Egyház szervezésében.

